

Mark van Essen van Grieks Olympia per rijwiel naar Peking

Droomreis van 12.000 fietskilometers

DOOR HARRY DE JONG

NIEUWE NIEDORP - Z'n baan heeft-ie opgezegd. Nog wat sleutelwerk en z'n nieuw gebouwde fiets is helemaal op lijf en leden afgesteld. Mark van Essen, Winkeler woonachtig in Nieuwe Niedorp, is klaar voor een bijzondere fietstocht. Van het ene olympisch spectrum naar het andere. Van Olympia in Griekenland naar Peking in China.

"Want als je doet wat je niet doet wil. En je raakt je dromen kwijt. Niet doet wat je doen wil is dat zonde van de tijd." (Tröckener Kecks, 'Zonde Van De Tijd').

Sinds hij eind jaren negentig met vriendin Ilse Kemeling de fiets ontdekte als mooist vervoersmiddel voor verre reizen, heeft Mark van Essen een droom. Een droom in de vorm van een uitdaging. Op de fiets naar China. „China heeft me altijd getrokken. Een machtig land, zoveel inwoners. Daar wil ik absoluut een keer heen.”

Als van Essen het heeft over ergens heen reizen, dan bedoelt hij ergens heen fietsen. De voorliefde voor rijwielreizen komt voort uit een opknappert. „Zo'n tien jaar terug knapten Ilse en ik aan oude Gazelle op. Een antiek exemplaar uit 1937, zo'n Piet Pelle-fiets met een grote bolle koplamp. „Als we hem opgeknapt hebben laten we hem nog eenmaal alle provincies van het land zien”, spraken we toen af.”

Dus doorkruisten ze met de Gazelle het land, van Groningen tot Zeeland, van Limburg tot Friesland. Er ging een wereld voor ze open. „Je ondergaat het landschap als je er per fiets doorheen trekt. De vrijheid die het je geeft. Daarbij roep je op de een of andere manier een bijzonder behulpzame houding op bij mensen die je tref. Je kunt nergens stilstaan of mensen vragen of je hulp nodig hebt. Je krijgt spontaan slaapplekken aangeboden. Prachtig is dat.”

Op de rit langs de elf provin-

ciën volgden grotere fietstochten. Van het nabije Schagen naar Skagen, de noordelijkste plaats van Denemarken. Een rondje Noordzee: met de ferry van IJmuiden naar Newcastle, fietsend naar Schotland. Van daar de oversteek naar Noorwegen en al pedalerend weer afzakken naar Nederland. „Zijn we op de terugweg nog even aan geweest bij familie in Veenendaal en Den Haag.”

Champs-Élysées

Meerdere fietstochten volgden: naar Berlijn, Praag, Lyon, Londen. De twee namen de Champs-Élysées in Parijs per rijwiel. „Gebeurt niet vaak nee, behalve tijdens de slotetappe van de Tour de France.”

Iedere reis weer bracht mooie ervaringen. „Een keertje ging het wat mis. Zouden we van de Spaanse zuidkust naar huis trekken. Fietsten we in het uiterste zuiden in de hitte, zo'n veertig graden Celsius. Toen begon Ilse wat wartaal uit te slaan. Hebben we toch maar de trein genomen. Om pas vanaf Madrid weer verder te gaan op de fiets.”

Lang reden ze op een tandem. Mark voorop, Ilse in het gelid als navigator. „Zij las de kaart ja. De mare dat het slecht is voor je relatie om je vrouw of vriendin de kaart te laten lezen, gaat bij ons absoluut niet op. Ze heeft een uitstekend richtinggevoel.” De tandem werd later ingeruild voor een ligfiets.

Vorig jaar trok het stel naar Rome. Om vandaar terug te trappen naar het Noord-Hollandse polderland. Onderweg in

Mark van Essen op zijn 'Chinafiets', die hij met fietsenhandelaar Alex Koks samenstelde. „Het was na al die jaren op een ligfiets bijna opnieuw leren fietsen.”

FOTO JOHN OUD

Duitsland hoorde Mark van Essen van de BaltiCycle tourorganisatie, een club uit Litouwen die een fietstocht van het aloude Olympia naar Peking voorbereidde. „Toen bleek dat de tocht daadwerkelijk van de grond zou komen, heb ik me aangemeld.”

Zonder slag of stoot ging dat niet. Ilse en Mark zouden de tocht samen doen. „Maar Ilse kon toen net de baan bij het

hoogheemraadschap krijgen die ze al langere tijd wenste. Ze koos uiteindelijk voor haar werk.” Mark twijfelde, maar besloot zijn droom achterna te gaan. „Een tocht naar China, daar hadden we al eens plannen voor gemaakt. Toen kwamen de aanslagen op de Twin Towers en was de wereld opeens een stuk minder vriendelijk. Daardoor durfden we het toen niet

aan. Nu wilde ik me niet meer laten weerhouden.” Dus zegde hij z'n baan bij Stam & Co in Heerhugowaard op. „Daar zat ik al twaalf jaar. Ik was vergroeiend met het bedrijf. Het was niet makkelijk om op te zeggen. Ik heb er een hele mooie afscheidsreceptie gehad. Dat deed me erg goed.”

Zoals het hem goed doet dat z'n vriendin hem de vrijheid

gunt de weg naar Peking te volgen. „Echte liefde toch? Ilse zal me aan het begin en tegen het einde wel enige tijd vergezellen.” Van Essen en het internationale gezelschap van BalticCycle volgen naar China de Zijderoute, het oude netwerk van karavaanroutes in Centraal-Azië waarlangs vele eeuwen handel werd gedreven tussen China en Azië. De tocht voert in 171 da-

gen door achtereenvolgens Griekenland, Turkije, Georgië, Azerbeïdjan, Turkmenistan, Uzbekistan, Tadjikistan, Kirgizstan en het immense China. Onderweg wordt de Kaspische Zee per boot overgestoken. „Dagelijks fiets je 60 tot 140 kilometer. Overnachten doet ieder voor zich in een tentje.”

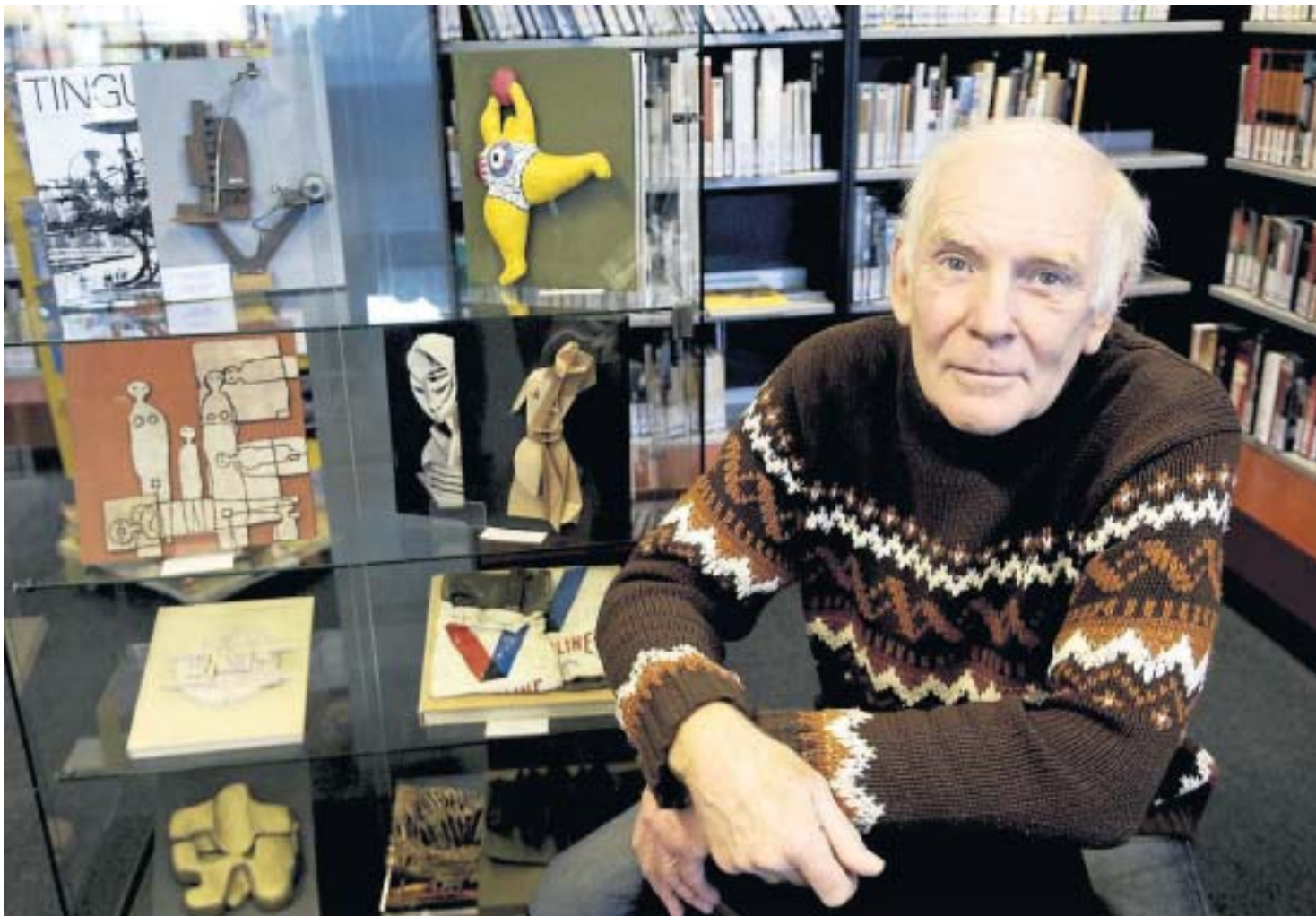
Voor de monstertocht van zo'n twaalfduizend kilometer

stelde van Essen in overleg met fietsenhandelaar Alex Koks zelf z'n rijwiel samen. „Het is een Koga Myata geworden, een soort kruising tussen een toerfiets en een mountainbike. Met 26 inch-wielen. Enerzijds omdat dat wereldwijd de gangbaarste maat is, anderzijds omdat je zwaartepunt dan wat lager ligt. De laatste jaren was ik een ligfiets gewend. Met de bergen die we nu over moeten is dat niet handig. Het was wel wennen. Ik moest bij wijze van spreken opnieuw leren fietsen.”

Wat hij verwachtte kan, hij weet het eigenlijk niet. „Ik laat het over me heen komen.” De kilometers vrees hij niet. „In fysiek opzicht zal het normaal gesproken geen probleem zijn. Misschien dat het mentaal soms even lastig wordt. Dat zal ik dan ervaren.”

Opening
Zondag 17 februari gaat het vliegtuig naar Athene. Drie dagen later stapt hij in Olympia op de fiets. Om op 8 augustus, vlak voor de opening van de Spelen, in Peking te arriveren. „Daar hoop ik vervolgens nog kaartjes te kunnen bemachtigen. In elk geval voor het badminton”, aldus Van Essen, behalve gedreven toerfietsers ook begenadigd badmintonner bij SV Sparta in Winkler. „De laatste avond in Nederland is het jubileumfeest van Sparta. Een mooie gelegenheid om iedereen voorlopig gedag te zeggen.”

Een vaarwel om zich aan zijn droomreis van 12.000 kilometer te wijden. Wat de vraag doet rijzen of hij het ook nog wel eens dichter bij huis zoekt. Een fietstocht langs de monumentale Westfriededijk om maar wat te noemen? „Dat doe ik ook wel. Maar dat's meer 'n tussendoortje. Net als het rondje IJsselmeer.”

Klaas van der Geest exposeert in de Biep Harenkarspel.

FOTO JOHN OUD

Klaas van der Geest exposeert zijn 'boekflapkunst' 'Ik ben geen kunstenaar; meer een knutselaar'

DOOR HARMKE SNIJDEWIND

WARMENHUIZEN - „De oorspronkelijke gedachte is niet van mij, dus een kunstenaar ben ik niet. Meer een knutselaar.” Zegt gepensioneerd bibliotekier Klaas van der Geest (73) uit Eenigenburg bescheiden over zijn expositie in de bibliotheek van Harenkarspel (tot 6 maart). Boekflapkunst, zo de omschrijving kunnen luiden.

Met boekbinden heeft dat niets te maken. Al kan hij het wel. „Geleerd uit boeken. Als je een beetje handig bent kom je daar wel uit.” Hij koestert een warme liefde voor kunst, vooral de Nederlandse schilderkunst, en boeken. „Ik hou verschrikkelijk veel van boeken. En als je eens een zeldzaam exemplaar koopt dat er niet zo best uit ziet is het handig als je het zelf kunt oppakken. Gewoon, met een linnen kaft. Aan het echte werk, dus met leer, ben ik nooit begonnen. Het is per slot niet echt

mijn vak.”

In de jaren tachtig ontstond zijn eerste kunstwerkje. De versiering van een boek over Karel Appel. „Die heb ik altijd geweldig gevonden, als vertegenwoordiger van de Cobra groep.” Het ziet er uit als een werk van de grote meester zelf. „Gewoon gefiguurzaagd, geveerd en op het boek bevestigd. Zo iets als Sneeuwvrije en de zeven dwergen, maar dan anders.”

Het was de eerste van meer dan honderd die hij maakte. Steevast is het kunstwerk op de kaft geïnspireerd door de kunst waarover het boek handelt. Geïnspireerd, maar nooit gekopieerd. En er is er maar eentje die hij twee maal maakte. Met fris-tegenzin. Alleen omdat de liefhebber zo aandrong en Van der Geest van zijn vrouw het oorspronkelijke exemplaar niet mocht verkopen. „Het was niet alleen mijn eerste, maar ik had er toentertijd in totaal niet meer dan een stuk of vier af. Zelf kon ik er eigenlijk ook

geen afstand van doen.” Dus figuurzaagde hij in de trant van Appel een tweede exemplaar. Het zat mee dat de koper een echte liefhebber was. In plaats van zijn gasten te imponeren met deze exclusieve boekversiering plaatste hij het in een vitrine tegenover zijn bed. Om er als eerste en laatste van de dag de blik op te kunnen laten vallen.

De boekkunst van Van der Geest raakte in bescheiden kring bekend toen hij een kwart eeuw terug die eerste Appel in zond voor een wedstrijd van de vakorganisatie van boekbinders. Niet om echt voor een prijs te winnen, maar voor een plekje in de catalogus. „Boekbinders vinden wat ik doe helemaal niks. Ik overtreed alle regels van hun vak. Dat heb ik belangrijk is hoe het papier gevouwen, hoe een boek open valt en hoe het gebonden is. Een illustratie is tot daaraan toe, maar werken met uitstekende delen is helemaal taboe.” En het moet gezegd, een door Van der Geest

opgeleukt boek schuift je niet zo makkelijk meer de boekenkast in tussen andere werken. Later kwamen er exposities. En niet alleen over Nederlandse kunstenaars. Ook Miro, César, Asgen Jorn, Pablo Picasso en Jean Tinguely zijn bekend met een echte Van der Geest.

Hij is uitbundig in zijn materiaalkeuze. Textiel, piepschuim, hout en metaal maken van boeken beeldende kunst. Een stuk of tachtig zijn er verkocht maar hij is er niet rijk van geworden. „Ik vroeg vierhonderd gulden plus de aanschaf van het boek. Er ging een hoop tijd in zitten. Maar ik heb veel tijd.” Maar niet alles kan tegelijk. De fase boekflapkunst heeft hij al weer achter zich gelaten. „Net als zingen, dat heb ik ook veel gedaan. Bij koren in Warmenhuisen. Nu ben ik weer druk met het kerkje van Burgerbrug. Zit in een comité voor fondsvorming. Om exposities en, later misschien, ook optredens mogelijk te maken.”

FILMBLIK

Benjamin Barker (Johnny Depp) wordt door Judge Turpin (Alan Rickman) onschuldig gevangengezet. Na zijn gevangenschap wil hij wraak nemen en samen met Miss Lovett (Helena Bonham Carter) smeedt hij een plan. Onder de naam Sweeney Todd begint Barker een kapperszaak boven de pastewinkel van Miss Lovett. Samen maken zij al zingend korte metten met Judge Turpin en andere onschuldige slachtoffers. Het filmpanel van de Schager Courant bezocht de première van deze film afgelopen donderdagavond in Cinemagnus.

'Leuk veel acteurs uit Harry Potter'

Nadine van de Werve (17) uit Tuitjenhorn vroeg zich van tevoren sterk af of Sweeney Todd wel een geschikte film voor haar zou zijn. „Het speelt zich af in de negentiende eeuw en daar hou ik normaal niet zo van”, legt ze uit. „Maar ik vond het juist ontzettend leuk en je had niet eens echt door dat het allemaal van vroeger is. Londen als decor van de film vind ik echt heel mooi. Het decor was heel grauw. Op verschillende momenten denkt Todd terug aan vroeger en droomt Miss Lovett van later. Dan is alles met kleuren en mooi, waardoor je goed het verschil ziet tussen droom en werkelijkheid.”

Het was vooral een aparte en originele film volgens Nadine. „Geen moment saai. Dat er zoveel gezongen zou wor-

Nadine van de Werve

den, had ik niet verwacht. Ik dacht aan één of twee liedjes, maar bijna de hele film werd gezongen. In het begin was dat vreemd, maar het paste goed bij de film. Ik wist ook niet dat Johnny Depp zo goed kan zingen. Ik vind het ook niets voor hem eigenlijk. De rol wel overigens. Het is een goede acteur en hij speelde Sweeney Todd perfect. Ik vond het ook leuk dat er heel veel acteurs uit Harry Potter meespelen. Onder andere de rechter, de ordebezwaker en de vrouw van de pastetjeszaak.”

'Uitstekende hoofdrol van Johnny Depp'

„Ik heb genoten”, zegt Fred Zijlstra (43) uit Schagen na afloop van de film. „Dat had ik eigenlijk niet verwacht, omdat ik al had gehoord dat Sweeney Todd een musical is. Daar hou ik normaal gesproken niet van. Het viel me mee. De film is heel afwisselend. Door de goede kleding, achtergrond en belichting waande ik me helemaal in het verhaal. De grauwe beelden waren mooi. De sfeer en de aankleding past precies bij de negentiende eeuw. Je mist de moderne tijd ook absoluut niet en dat is de kracht van de film.”

Vooraf over de hoofdrolspeler is Fred loven. „Het is een echte karakterrol en die speelt Johnny Depp uitstekend. Ik heb hem in wel meer films gezien, waaronder Pirates of the Caribbean. Sweeney Todd is echt één

Fred Zijlstra

van zijn beste films. De rol past goed bij hem.” Sweeney Todd was dan wel een hele goede film, toch heeft Fred nog een minpuntje. „Er zat iets te weinig horror in. Ik hou wel van actie en thriller. Met die keren dat Todd een keel door snijdt wordt er niet echt spanning opgebouwd. De moorden worden uiteindelijk gewoon lopende band werk en dat was op een gegeven moment zelfs wel komisch. En wat betreft het einde: dat kwam voor mij echt heel erg onverwacht.”

'Combinatie met zingen sprak me aan'

Rina Krol (41) uit Winkler vond de hele sfeer in de film geweldig. „Het speelt zich ergens af in 1865 en daar hou ik erg van. Die kostuums en dat de ratten over straat lopen: erg leuk! Met name de combinatie met zingen sprak me erg aan. Ik wist van tevoren wel dat er gezongen zou worden in de film, maar had niet verwacht zo veel. Eigenlijk is het gewoon een musical. Dat geeft een hele andere sfeer aan een film, als wanneer er gewoon gesproken wordt. De acteurs in Sweeney Todd kunnen allemaal goed zingen, ook Johnny Depp, en vooral zijn tegenspeelster.”

Volgens Rina is Sweeney Todd geen film om met het hele gezin naar te kijken. „Voor de muziek wel, maar door het vele bloed en snijden is het

Rina Krol

echt een film voor zestien jaar en ouder. Ik weet ook niet of ik deze film zelf zou uitkiezen. Het hele bloedvergieten hoeft van mij niet zo. Toch sprak de film me aan. Het is geen snelle Amerikaanse film. Daar hou ik namelijk niet van. Het mysterieuze decor en de mystieke versiering van Johnny Depp maken het mooi. Hij is absoluut geschikt voor deze rol.”

Het verhaal was voor Rina niet onbekend. „Het is al vaker opgevoerd als musical. In grote lijnen is de film hetzelfde.”